

ธนาคารปูแสม

ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เรียบเรียงโดย พนิตนาถ วีระวัฒน์ ภาพโดย กำธร สุคนธ์ทรัพย์

ธนาคารปูแสม

ปูแสม (Mangrove Crab)

อาศัยอยู่บริเวณป่าชายเลน เช่น แสม โกงกาง หรือบริเวณปากแม่น้ำ ช่วงกลางวันส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในรู และออกหากินในเวลากลางคืน ปูแสมกินใบไม้ทั้งสดและที่ล่วงลงพื้น ตลอดจนซากพืชซากสัตว์ที่ตายแล้วเป็นอาหาร ปูแสมนับเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์ต่อระบบนิเวศในระดับห่วงโซ่อาหารอย่างมาก รวมทั้งปูแสมยังเป็นอาหารของมนุษย์ด้วย

ธนาคารปูแสม หมายถึง การนำแม่ปูแสมที่มีไข่แก่ติดหน้าท้องมาปล่อยไว้ในพื้นที่เขตจำเพาะ แม่ปูแสมหนึ่งตัวจะผลิตไข่จำนวนประมาณ 9,000-55,000 ฟอง ขึ้นอยู่กับขนาดและความสมบูรณ์ของแม่พันธุ์ปูแสม ไข่ที่ถูกเชื้อออกจากแม่ปูก็จะฟักเป็นตัวอ่อน และเติบโตเป็นปูแสมขนาดใหญ่ต่อไป

วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการสร้างธนาคารปูแสม

- ไม้หลัก (อาจจะใช้ไม้ที่หาได้ในพื้นที่)
- ไม้ไผ่สำหรับผูกยึดทำโครงรอบพื้นที่ธนาคารปูแสม
- แผ่นกระเบื้อง
- จอบ
- ก้อน
- เชือก ตะปู

ขั้นตอนการสร้าง ธนาคารปูแสม

1. เลือกพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำธนาคารปูแสม ควรเป็นพื้นที่บริเวณป่าชายเลน ที่ได้รับอิทธิพลจากการขึ้น-ลง ของน้ำ

2. ปักไม้หลัก และทำโครงไม้รอบพื้นที่ธนาคารปูแสม โดยให้มีต้นโกงกางหรือต้นไม้ในป่าชายเลนอยู่ภายในพื้นที่ธนาคารปูแสมด้วย

ขั้นตอนการสร้าง ธนาคารปูแสม (ต่อ)

3. ยึดกระเบื้องเข้ากับไม้หลัก และโครงไม้โดยรอบ โดยวางกระเบื้องในแนวตั้ง ความสูงประมาณ 150 เซนติเมตร

ขั้นตอนการสร้าง ธนาคารปูแสม (ต่อ)

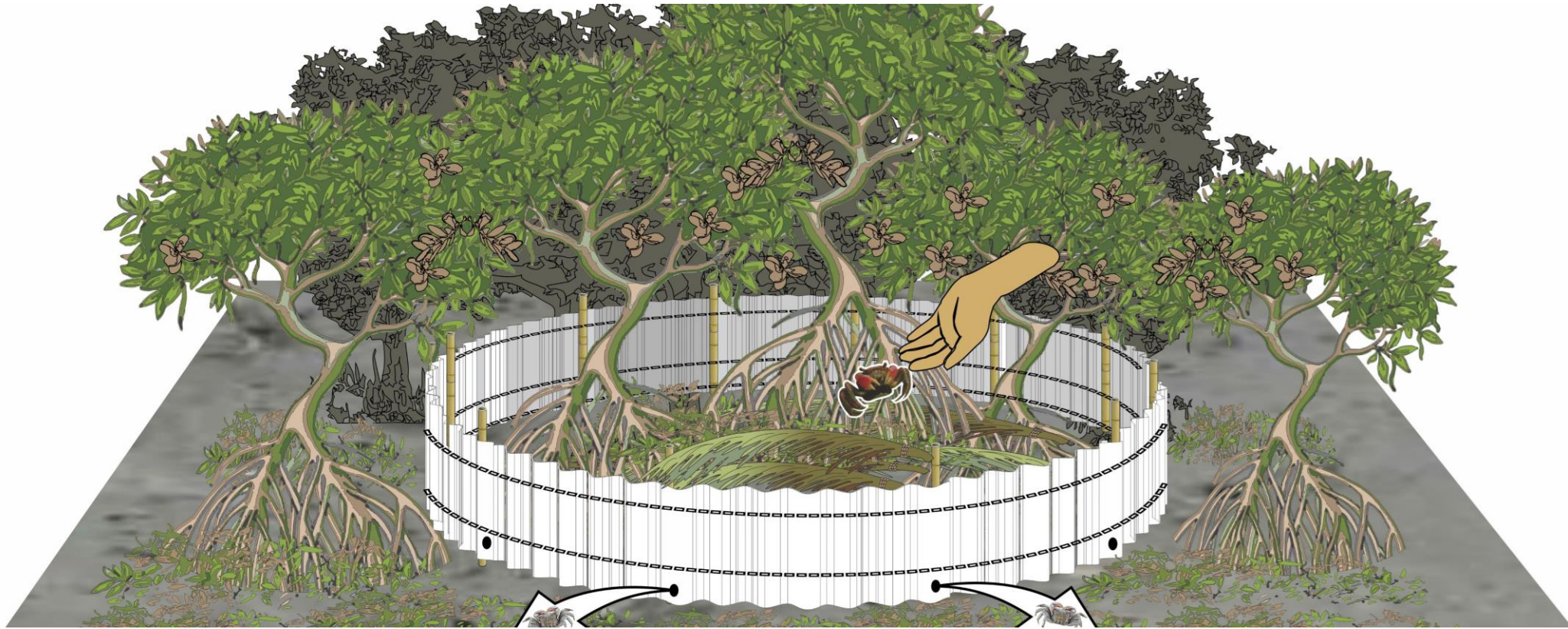
4. สุ่มกิ่งไม้ หรือทางตันจากไว้ในธนาคารปูแสม เพื่อให้แม่ปูใช้เป็นที่พักไข่ และตัวอ่อนใช้เป็นที่พักอาศัยหลบภัย

ขั้นตอนการสร้าง ธนาคารปูแสม (ต่อ)

5. ทำช่องเล็กๆ ทะลุจากพื้นที่ด้านในสู่ด้านนอก ไว้ตรงบริเวณมุมใดมุมหนึ่งของรั้ว เพื่อเป็นทางออกของแม่ปูแสมเมื่อปล่อยไข่แล้ว และของปูแสมตัวเต็มวัย

ขั้นตอนการสร้าง ธนาคารปูแสม (ต่อ)

6. ช่วยกันปล่อยแม่ปูแสมไข่นอกกระดองที่จับได้ ไล่ลงในธนาคารปู
(พร้อมทั้งรณรงค์ไม่ทานปูแสมไข่นอกกระดอง)

ความสำเร็จและความยั่งยืนของ ธนาคารปูแสม

จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ และกฎกติกาในชุมชน ในการดจับปูแสมในธนาคาร
ตลอดจนสร้างความร่วมมือในการเสียสละ และช่วยกันนำแม่ปูแสมไข่นอกกระดองที่
จับมาได้ปล่อยลงที่ธนาคารปูแสม

